

POSUDEK NA DIPLOMOVOU PRÁCI

IVANY ČÁSTKOVÉ MOTIVACE MATURANTŮ A JEJICH VZTAH K BUDOUCNOSTI

Autorka diplomové práce zvolila poměrně náročné téma motivace. Z široké motivační tematiky se zaměřuje především na vztah maturantů k budoucnosti, což je téma u této věkové skupiny skoro neprobádané.

Autorka předkládá práci, která má 116 stran, z toho 22 stran příloh. Po formální stránce má práce všechny náležitosti: čestné prohlášení, strukturovaný obsah, teoretickou část, logicky strukturovanou výzkumnou část, diskusi výsledků, seznam použité literatury a anglický abstrakt.

V teoretické části autorka zdařile vymezuje a z vývojového hlediska popisuje zkoumanou věkovou skupinu (adolescence a časná dospělost). Na základě české i zahraniční literatury seznamuje s problematikou časového faktoru a jeho regulativní funkci v lidském životě. V teoretickém vymezení si je autorka vědoma širší problematiky, přičemž přibližuje zejména klasické práce Lewina, Raynora, Gjesmeho a Heckhausena. Inspirací jsou jí práce Nuttina a jeho spolupracovníků z Lovaně. V teoretické části autorka prokazuje, že umí pracovat s odbornou literaturou. Na několika místech se však do textu dostala drobná zkrácení (s. 24, s. 32).

Hlavním výzkumným cílem autorky je zmapování vztahu k budoucnosti u maturantů, jednoduchost tohoto cíle je však jen zdánlivá. Drobná připomínka: pro přehlednost bych doporučila přehodit kapitulu 5, kde jsou cíle vymezeny, s kapitolou 4, kde se autorka věnuje objektu šetření. Autorka vybírá k výzkumu studenty přípravných kurzů na vysoké školy a studenty čtyř různých středních škol. Výzkumný vzorek je dobře vybrán a pasportizace vybraných škol (respektive přípravných kurzů) je přehledná a výstižná.

Pro zmapování vztahu studentů k budoucnosti využívá autorka kvalitativní a částečně i kvantitativní analýzu. Autorka pracuje s baterií dotazníků. Klíčovou metodou je zkrácená verze Nuttinovy metody MIM, jde o metodu, která umožňuje obsahovou i časovou analýzu vztahu k budoucnosti. I když metoda doporučuje standardní postup, umožňuje určité modifikace podle zaměření výzkumu. Při obsahové analýze jde především o roztržidění přání, tužeb či cílů subjektů do určitých kategorií. Stanovení těchto kategorií je podřízeno výzkumnému záměru, v případě

posuzované práce šlo především o motivační předměty týkající se studia, výběru školy, přípravy na maturitu a přijímací zkoušky na vysokou školu. Autorka při výběru kategorií a jejich další specifikaci do podkategorií odvedla velký kus práce a prokázala vhléd do problematiky. Pečlivost, kterou projevila při vymezování charakteristik jednotlivých kategorií, se pozitivně projevila ve vlastní obsahové analýze.

Výsledky obsahové analýzy prezentuje autorka v přehledných tabulkách, využívá pouze základní popisné statistiky. Kódování jednotlivých výroků respondentů je prováděno velice poctivě, autorka shromáždila velmi bohatý podkladový materiál. Jednotlivá zjištění přiměřeně interpretuje a diskutuje z hlediska věkových charakteristik. Škoda, že takto zajímavé výsledky nezpracovává i na vyšší statistické úrovni, nabízí se například vytvoření agregovaných ukazatelů či posouzení významnosti rozdílu mezi chlapci a děvčaty respektive mezi maturanty a frekventanty výukových kurzů. Přínos výzkumu nevidím jen ve vlastním popisu vztahu maturantů k budoucnosti, ale i jako příspěvku do teoretických úvah, jak určité výzvy a konkrétní životní situace ovlivňují vyrovnávání se jedince s budoucností.

Práce je psána srozumitelným jazykem a je velmi dobře graficky zpracována.

ZÁVĚR

Předkládaná diplomová práce Ivany Částkové „Motivace maturantů a jejich vztah k budoucnosti“ splňuje požadavky (odpovídá svým rozsahem, obsahem i způsobem zpracování) kladené na práce na Pedagogické fakultě UK Praha. Autorka diplomové práce prokázala, že umí pracovat s naší i zahraniční literaturou a umí realizovat poměrně náročné výzkumné šetření. Práce přispívá do diskuse nad problematikou časové orientace na budoucnost a k charakteristice adolescentů. Doporučuji, aby byla práce předložena k obhajobě v rámci oponentního řízení.

V Praze dne 13. 5. 2007

Doc. PhDr. Isabella Pavelková, CSc.